ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 50 ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Հ ա բ ա թ 1 Ա պ ր ի լ ի 1889 Հ ա բ ա թ 1 Ա պ ր ի լ ի ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 50

Տարեկան 10 րուբլի, վեց ամսոք՝ 6 րուբլի, երեք ամսոք՝ 3 ր. 50 կ., ամսոք՝ 1 ր., հասար՝ 5 կոպէկ։
Բաժանորդ գրւում են Թիֆլիսում միայն խմբագրատանը։

Խմբագրութեան հասցէն՝ Тифлисъ. Редакція «Норъ-Даръ» կամ Tiflis. Rédaction «Nor-Dar».

Խմբագրատունը բաց է ամեն օր (բացի տօն օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը։ Յայտարարութիւնները ընդունւում են ամեն լեզուներով։ Յայտարարութիւնների գնւն 2 կ., երկրաչափի հասար կրկնատառիկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Առաջնորդող.—Հայերէն գրքերի հրատարակութեան ընկերութեան ժողովը։
Քրոնիկոն. — Լուրեր Բաւարայի Լիւվիդ Ա. թագաւորի ծննդեան հարիւրամեակը (յարուն.)։ Գիւղական առանդութիւններ։
Թղթակցութիւններ. — Վերբերեալ։ Բագու։ Արմաւիր։
Քաղաքական.—Քաղաքական լուրեր։
Խառն լուրեր։
Արեւելեան Հեռագիրներ։
Տեղեկատու։
Յայտարարութիւններ։

Թիֆլիս, 31 մարտի 1889

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐՔԵՐԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

Ցոյց տալ աշխարհին, որ մենք ընկերութիւններ ունինք, դրանով միայն մեր ժողովրդի զարգացման գործը առաջ չի գնալ, եթէ մեր ընկերութիւնները գործում լինէին և իրենց գործունէութիւնն օգտաւէտ և արդիւնաւոր լինէին, այն ժամանակ կարող էինք վստահութեամբ ասել, որ մեր ժողովրդի զարգացման գործը ճշմարիտ որ առաջ է ընթանում։

Մենք աղքատ ենք բարենպատակ ընկերութիւններով և քանիսն էլ որ ունինք, նրանք էլ նախանձելի դրութեան մէջ չեն։ Այդ մասին մենք քանիցս առիթ ենք ունեցել խօսելու։ Եթէ մենք բարենպատակ ընկերութիւններով աղքատ ենք, գրական ընկերութիւն մի երկու հատ էլ չունենք։

Մեր ունեցած գրական ընկերութիւնը Թիֆլիսի Հայերէն գրքերի հրատարակութեան Ընկերութիւն է։

Այդ ընկերութիւնը գրական ենք անուանում նրա համար, որ նա բարեգործական ընկերութիւն չէ, այլ նրա նպատակն է նպատակայարմար և օգտաւէտ գրքեր հրատարակելով հայ ազգի լուսաւորութեանը և զարգացմանը ծառայել և նրա նոր գրականութիւնը ծաղկեցնել և ճոխացնել։

Այդպէս ենք հասկանում մենք այդ ընկերութեան նպատակը, որ իր տեսակում միակ ընկերութիւնն է մեր մէջ։

Դժբաղդաբար, այդպիսի մի գեղեցիկ և յոյժ կարևոր ընկերութիւնը այս վերջին տարիներում կեանքի նշոյլ չէ ցոյց տուել և նոյն, եթէ ոչ ասելի, անկեալ վիճակի մէջն է, ինչ վիճակի մէջ գտնւում են մեր միւս ընկերութիւնները։ Վաղը, կերակի, այդ ընկերութիւնն ընդհանուր ժողով ունի. սա նշան է, որ բաւականին երկար թմրութիւնից յետոյ արթնանում է նա և ուզում է գործել։ Ցանկանք, որ այդ ընկերութիւնը և նրա մէջ գործողները մի անգամ արթնանալով՝ սկսեն գործել եռանդով և այդ եռանդը յարատև լինի։ Գործին գլուխ կանգնող մարդիկ պէտք է որ իրենք փորձ և հմուտ մարդիկ լինեն և իրենց համար պարզ լինի ընկերութեան նպատակը։ Բացի այդ պէտք է որ այդ մարդիկը գործը սիրում լինին և գործելու եռանդ ունենան. մէկը առանց միւսի միտք չունի և հետևանքը ոչինչ է. հմտութիւնը միացած գործելու եռանդի հետ կարող է հրաշքները գործել։

Ընտրելով և ընտրուելով բանը չէ շինւում, հարկաւոր է գործել, եռանդով գործել։

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Ներսիսեան հոգևոր դպրոցի հոգաբարձական—մարտի 29-ի վերջին նիստը խիստ հետաքրքիր է եղել և վիճաբանութիւնները սուր ընթացք են ստացել։

Հոգաբարձուներից մէկը, ինչպէս մեզ հաղորդում են, պահել է, որ նախընթաց հոգաբարձական նիստում նոր տեսչի ընտրութիւնն անկանոն է եղել։ Եթէ ընտրութիւնը կարդին կատարուած լինէր, պ. Ս. Մանդինեանը կը լինէր ընտրուած և ոչ թէ անյայտ պ. Ե. Սալխդիարեանը։ Տեսչի քուէարկութիւնը լինում է գաղտնի. նախագահը չէ մասնակցում քուէարկութեան, այլ մնում է ձեռնպահ. երբ քուէները հաւաքում են և յայտնի է լինում մէկ ոքան քուէ է ստացել այն ժամանակ նախագահն ասում է, որ իրեն մէկ և կէս քուէն ասւում է պ. Ե. Սալխդիարեանին և ոչ Ս. Մանդինեանին։ Այդպիսով պ. Սալխդիարեանն ընտրուած է համարւում։ Վէրը յիշած հոգաբարձուն ասում է, որ նախագահը մի անգամ գաղտնի քուէարկութեան չմասնակցելով, իրաւունք չունի այլևս իր մէկ ու կէս քուէն ասած բերելու։ Հոգաբարձութիւնը սկսած է ընդարձակ ուսումնական պատմութիւն ունենալ։ Նախագահն այս նկատողութեան վրայ նեղացած ասում է, որ հոգաբարձուն իր նկատողութիւնը պատրաստուր էր անելու նախկին նիստում, երբ ընտրութիւնը կատարւում էր։

—

Մեզ խնդրում են յայտնել, որ Հայերէն գրքերի հրատարակութեան Ընկերութեան ընդհանուր ժողովը, որ լինելու է կիրակի, ապրիլի 2-ին, քաղաքային տան դահլիճում, փոխանակ առաւօտեան ժամը 11-ին, կը գումարուի երեկոյեան։

—

Ուրբաթ, մարտի 30-ին, Յովհաննեան-Մարիամեան դպրոցի չինութեան մէջ ժողովուել էր բաւականին բազմութիւն։ Այդ երեկոյեան նշանակուած էր աճուրդով կապալով տալու այդ դպրոցին պատկանեալ քաղաքիս Սիօնի փողոցում կանգնած Յովհաննեան հոյակապ քարվանսարան։ Աճուրդը տեղի չունեցաւ, որովհետև աճուրդին մասնակցել ցանկացողները չկամեցան ընդունել դպրոցի հոգաբարձութեան պայմանները։

—

Ինչպէս Եւրոպայի, նոյնպէս և Ռուսիայի նչանաւոր քաղաքներում, հասարակութեան յարմարութեան համար, նամակատները չունեն առաձին արկղիկներ՝ նամակները պահելու համար։ Այդ արկղիկները լինում են երկու կերպով, մի կողմը բացուած է պատի այն անկեանում, ուր բաժանում են նամակները, իսկ միւս կողմը բացուած է այն անկեանում, ուր հասարակութիւնը պատուած է նամակներն ստանալու Ընդհակառակ վարձատրութեամբ ամեն մէկի համար յատկացնում են մի արկղիկ, որի մէջ ձգում են այդ անձի հասցէով ստացուած հասարակ նամակները, լրագրերը և այլն. իսկ արկղի բանալին յանձնում են տիրոջը, որ աղատ ժամանակը գալիս բաց է անում և ստանում է թղթակցութիւնները։ Այդպիսի յարմարութիւն չկայ Թիֆլիսում և չատերը, որոնք ամեն օր և այն մեծ քանակութեամբ թղթակցութիւններ են ստանում, տխրութեան են լինում ժամերով սպասելու։ Այժմ, այդ անյարմարութեան առաջն առնելու համար՝ մուաղրութիւն կայ Թիֆլիսի պօստատանն նոյնպիսի արկղիկներ հաստատելու — թւում մօտ հարիւր հատ՝ տարեկան 5 րուբլի վճարով։ Եթէ մի քանի տասնեակհոգևկայնակացողներ դտնուին այդպիսի արկղիկներ ունենալու, պօստային վարչութիւնը, ինչպէս հաղորդում է «Нов. Об.»-ն, պատրաստ է անմիջապէս արկղիկների չինութեան ձեռնարկելու։

—

Թիֆլիսի հրապարակներում և փողոցներում վաճառուող ստեղիղների գները սոյն ապրիլի 1-ից մինչև մայիսի 1-ը հետևեալներն են։

Թխած հաց ապխակ ալիւրից 1 ֆ. 5 կ., ցորենի ալիւրից՝ 1 տեսակի 1 ֆ. 3½ կ., 2-րդ տեսակի 1 ֆ. 3 կ., թունդրի հաց նոյն ալիւրից 1 տեսակի 1 ֆ. 5 կ., 2-րդ տեսակինը՝ 4 կ., 3-րդ տեսակինը՝ 3½ կ., ապխակ և ցորենի հասարակ ալիւրի խառնուրդից թխած լավաչի 1 տեսակի 1 ֆ. 5 կ., 2-րդ տեսակինը՝ 4 կոպէկ։ Տաւարի միսը 1 տեսակի 1 ֆունտն, առանց ոսկորի կարի, 9 կ., 2-րդ տեսակինը՝ 8 կ., տեսակին՝ 16 կ., ոչխարի միսը 1 ֆ. 12 կ., սակայն նչանաւոր քաղաքներում, հասարակութեան յարմարութեան համար, նամակատները չունեն առաձին արկղիկներ՝ նամակները պահելու համար։ Այդ արկղիկները լինում են երկու կերպով, մի կողմը բացուած է պատի այն անկեանում, ուր բաժանում են նամակները, իսկ միւս կողմը բացուած է այն անկեանում, ուր հասարակութիւնը պատուած է նամակներն ստանալու Ընդհակառակ վարձատրութեամբ ամեն մէկի համար յատկացնում են մի արկղիկ, որի մէջ ձգում են այդ անձի հասցէով ստացուած հասարակ նամակները, լրագրերը և այլն. իսկ արկղի բանալին յանձնում են տիրոջը, որ աղատ ժամանակը գալիս բաց է անում և ստանում է թղթակցութիւնները։ Այդպիսի յարմարութիւն չկայ Թիֆլիսում և չատերը, որոնք ամեն օր և այն մեծ քանակութեամբ թղթակցութիւններ են ստանում, տխրութեան են լինում ժամերով սպասելու։ Այժմ, այդ անյարմարութեան առաջն առնելու համար՝ մուաղրութիւն կայ Թիֆլիսի պօստատանն նոյնպիսի արկղիկներ հաստատելու — թւում մօտ հարիւր հատ՝ տարեկան 5 րուբլի վճարով։ Եթէ մի քանի տասնեակհոգևկայնակացողներ դտնուին այդպիսի արկղիկներ ունենալու, պօստային վարչութիւնը, ինչպէս հաղորդում է «Нов. Об.»-ն, պատրաստ է անմիջապէս արկղիկների չինութեան ձեռնարկելու։

—

ԲԱԳՈՒԻՑ.—«Այս օրերս վախճանուեաց, մօտ 75 տարեկան հասակում, Հայրապետ Դրիգորեան Հախումեանցը. հանգուցեալը իր մահից մի քանի օր առաջ հրաւիրում է Արժ. Խորէն ա. ք. Մելքսարեկեանցին և իր հարազատ եղբայր՝ Օհանջան Հախումեանցին և իր ժառանգների ներկայութեամբ, քահանային գրել է տալիս հետևեալ կտակը. «) 600 րուբլի տալ տեղիս Մարդ. Ընկ., գումարը միայ անձեռնմխելի և նրա տոկոսով երկու որդեզիր (մէկ տղայ և մէկ աղջիկ) պահուին Բագուի ծխական երկսեռ դպրոցներում՝ հոգալով նրանց ուսման վարձը, դասական և այլ պիտոյքները. բ) 600 րուբլի պահ տալ ազգային մի որ և իցէ հաստատ հիմնարկութեան պահեստի, և նրա տոկոսն յատկացնել Շուշի քաղաքի ծխական երկսեռ ուսումնարանում երկու աղքատ (մէկ տղայ և մէկ աղջկայ) ազգերի ուսման վարձի և դասական և այլ պիտոյքների համար. գ) 200 րուբլի տալ Մարդ. Ընկ. նոր կառուցանելի ուսումնարանի օգտին. դ) 200 րուբլի տալ Բագուի հայոց աղքատանոցի օգտին. ե) 300 րուբլի տալ ս. Էջմիածնի Ձեմարանին, որ նրա տոկոսն միշտ գործ դնուի նոյն Ձեմարանում մի աղքատ աշակերտի օգտին. զ) 200 րուբլի տալ ս. Տաթեւայ վանքին. է) 100 հատ ոսկի՝ պօլիմակրիալ ուղարկել ս. Երուսաղեմայ պատրիարքական. ը) 100 րուբլի տալ Բագուի քահանաներին. թ) 100 րուբլի տալ Շուշի քաղաքի Ագուլեցոց եկեղեցու քահանաներին։ Բայի այս, հանգուցեալի ժառանգները իրենց հօր հոգին, հագիւրոյթի փոխարէն նուիրելոն աղքատաց լինելոց հոգարարձութեան՝ 50 րուբլի աղքատներին բաժանելու համար, և 50 րուբլի էլ յատկացրին Շուշի քաղաքի կառավարչ անապատին Հրապարակով մեր սրտանց և խորին յարգանքն ենք յայտնում հանգուցեալի և նրա ժառանգների բարի օրինակ գործերի համեր. լրագրիս ներքում ընչալս հարկն է դրուելոյն նորոգ հանգուցեալ Աբգար Աղամեանցի բարի յատկութիւնների և բարի գրխատնայ լինելու մասին։ Պարա՞տ ենք համարում յայտնելու, որ Հայրապետ Հախումեանցն էլ Ագամեանի պէս մարդ էր. իւր կեանքում ոչ որի նեղացած չունի և վայելած է հասարակութեան սէրը և յարգանքը։ Աղքատաց Խնամող Հոգաբարձութիւնն ստացած Արժ. Խորէն ա. ք. Մելքսարեկեանցից ձեռամբ հետևեալ նուէրները։ Մեծ. Զաքարիա Թումանեանցից, իւր նորոգ հանգուցեալ Մաշտոցի Յարութիւնի հոգւոյ բաժին, աղքատներին բաժանելու համար՝ 100 րուբլի և մեծ. եղբարք Ագամեանցներից իրենց հանգուցեալ եղբօր՝ Աբգարի քառասունքին հայկկոյթի փոխարէն՝ աղքատներին բաժանելու համար 100 րուբլի, մեծ. Յակովբ Աւետեանցից իւր վաղուց վախճանուած եղբայր Գաբրիէլեան հոգւոյ հանգուցեալ կնոջ՝ Մարիամի քառասունքին, հայկկոյթի փոխարէն, աղքատանոցի օգտին 50 րուբլի։

«Աղքատաց Խնամող Հոգաբարձութիւնն» իւր խորին հնարկալութիւնն է յայտնում նուիրատուներին, և սպասում է Բագուի բարեգործ հայ հասարակութիւնից, որ նա էլ այդպիսի դիպուածներում հետևի բարի օրինակներին։ Ինչպէս լսելացանք, պարոն Թումանեանցը յիշեալ քահանայի ձեռամբ ուղարկել է տեղիս ծխական երկսեռ ուսումնարանի հոգաբարձութեանը 500 րուբլի. գումարը պէտք է մնայ անձեռնմխելի և նրա տոկոսը պէտք է յատկացնել յիշեալ ուսումնարանում երկու աղքատ (մէկ տղայ, մէկ աղջկայ) ուսանողների ուսման վարձ կամ դասական և այլ պիտոյքների օգտին, և 200 րուբլի էլ նուիրել է ս. Էջմիածնայ վիճակոորդութեան օգտին։ Աղբ. Խնամ. Հոգ. գանձապահ՝ Գ. Դիլղարեանց։»

—

ՆՈՐ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻՑ.—Մեր Դրամատիկական Ընկերութիւնը գարթնել է և չարժւում է։ Նոր ժողով եղաւ, նոր մարդիկ գործին գլուխ կանգնեցան և նոր ուղղութիւն տուին։ Օրինակ՝ Ապրիլի երրորդ չարիւմ երկու անհնակ կայ պահանջուած և լուսաւորուած, ուր չաբաթը երկու անգամ երկու տեսի երիտասարդութիւնը հաւաքւում է և երգում, ածում, սովորում գուէտ, դրիօ, քվարտետ և այլն։ Թէև լաւ է, բայց ինչու «չվնհինեի լեզուով» են երգում, այդ չատ չատերին դիւր չէ գալիս։ Լաւ կը լինէր մի կարգ մտցնէին։ Ունինք նաև հայերէն պիէսներ, պարերգեր թէ թիֆլիս և թէ այլուր հրատարակուած։ Պ. Շահխաթունեանի երգածներն ապացոյց են, թէ որքան անպնահատելի եղանակներ, պիէսներ ունինք, օրինակ «Կիլիկիայ»-ն։

—

ԿԱՒԿԱ.—Տէղս ժամանից արժ. Մ. ք. Տէր Ոսկանեանցը և մի քանի օր ժամատունքիւնից յետոյ, սուրբ պատարագի վերջը, ազդու քարոզ կարդաց մեծ պահի և ապաշխարանաց վերաբերմամբ, մի բուռն ժողովրդեան սիրտն չարժեց ի գթութիւն, ներչնչուեցան բարի հոգով, և ի վերջոյ մի քանի խօսք ասաց գրականական ֆոնդի առթիւ, լարեց ամենի ուշադրութիւնը դէպի այդ բարի նպատակը, որի համար և հանդանակութեամբ (նուիրեցին՝ 36 ր., որը յանձնուած է յիշեալ արժ. Տէր Ոսկանեանց քահանային. հանդանակութիւնը կը չարունակուի։

—

ՀԻՆ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻՑ.—Մեռելահաց՝ քելեխ տալը քաղաքիս մէջ համարեա թէ վերացած է, բայց աչքի ընկնող մի սովորութիւն կայ, որ լաւ տպաւորութիւն չէ թողնում մարդի վրայ. այն է՝ կանանց տաւար քաղմութիւնը, որ և է մի ննջեցեալի թաղման կամ նրա այգը և հօթը կատարելիս, գնում է մեռելատիրոջ տունը թէպէտ ողորմի տալու, կամ նրա սիրոջ տխուր սիրտը մխիթարելու, սփոփելու, բայց, սակայն, նրանց քիչ մեծ չէ պատճառում նրան։ Մինչ առանց ուտել խմելու չէր կարելի ողորմի տալ, կամ միսիթարանք կամ սփոփանք կարդալ և, այն էլ երկար, չատ երկար ժամերով նստել «Քելեսաօր» նման Ցանկալի էր մեր միջից այդ վատ սովորութիւնն էլ բարձրէր, որը բացի նրեթական չքաւոր, ոչ մի օգուտ տալ չէ կարող առանց այն էլ նրեթականալս անապահով դրութեան մէջ գտնուող ժողովրդին։

Այս մասին այլ մարդկանց սովորութիւնը դովելի է. նրանք ննջեցեալին հողին պահ տալուց յետոյ, ամրողջովին գալիս են նրա տան և բակի մէջ ոտի վրայ կանգնած հոգոյ են ասում, միսիթարում ու յետ դառնում. այսպէս չարունակում է մինչև ննջեցեալի այգը-հօթը կատարուել պրծնելը։

—

ՀԱՒՍԱՂՅԻՑ.—Հաճալա գիւղը, որ գտնում է Թիֆլիսից մօտ 10 վերստ հեռաւորութեան վրայ, ունի հինգ տուն հայ բնակիչ և մի հին խարխուլ եկեղեցի, իսկ քահանան գալիս է Մցխէթից՝ բար. Գրիգոր քահ. Մատթէոսեանցը, որ յաճախ այցելում է ժողովրդի հոգևկան պիտոյքները հոգալու։ Այդպէս էլ մարտի 5-ին եկաւ տեղս և մի չաբաթ ժամերգութիւն էր լսում հայ հասարակութիւնը, իսկ մարտի 11-ին, չաբաթ օրը, սուրբ պատարագ մատոյց, և քառասունի չափ հոգի ճաշակութեան, իսկ երեկոյին քարոզ խօսեց վրաց լեզուով. հայ և վրացի լցուած էին եկեղեցու տէր հօր քարոզը, Քարոզի ծարաւ ժողովուրդը խորին ունկնդրութեամբ լսում էր։ Որքան լաւ կը լինէր, եթէ վիրահաս գիւղերում ունենայինք վրացախօս հայ քահանաներ, որոնք վիրահաս հայ ժողովրդին հասկացնէին հայե-

ՀՈՒՄԱՆԻԶՄԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ԴԵՐԱ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԵՐ ՕՐԵՐՈՒՄ

—Ամսագիր հայ գրականության մասին, որի մասնակիցները հայ մտավորականներ են, ինչպես նաև ուրիշ ազգերի գրականության մասին հետաքրքրական հոդվածներ են տպագրում, ինչպես նաև ամեն տեսակ գիտական հարցերի մասին, որոնք ներկայ ժամանակում մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում մարդկանց մեջ, ահա այդպիսի ամսագրի անհրաժեշտությունը զգացել են Վենետիկի Մխիթարյան միաբանները և սկսել են հրատարակել «Բազմավեպ» անունով ամսագիրը, որի մասին մենք ուրախությամբ ենք խոսում, որովհետև այդ ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք շատ հետաքրքրական հոդվածներ, որոնք կարդալ ամեն մի հայ մարդու համար մեծ հաճույք է պատճառում։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք հոդվածներ հայ գրականության պատմության, հայ հին ձեռագրերի, հայ հին գրքերի, հայ հին նկարների, հայ հին ճարտարապետության, հայ հին դրամների, հայ հին արձանագրությունների, հայ հին երգերի և նոտաների, հայ հին երաժշտության, հայ հին ժողովրդական ավանդությունների, հայ հին սովորությունների, հայ հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ ուրիշ ազգերի գրականության, ուրիշ ազգերի հին ձեռագրերի, ուրիշ ազգերի հին գրքերի, ուրիշ ազգերի հին նկարների, ուրիշ ազգերի հին ճարտարապետության, ուրիշ ազգերի հին դրամների, ուրիշ ազգերի հին արձանագրությունների, ուրիշ ազգերի հին երգերի և նոտաների, ուրիշ ազգերի հին երաժշտության, ուրիշ ազգերի հին ավանդությունների, ուրիշ ազգերի հին սովորությունների, ուրիշ ազգերի հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ հայ գրականության, հայ հին ձեռագրերի, հայ հին գրքերի, հայ հին նկարների, հայ հին ճարտարապետության, հայ հին դրամների, հայ հին արձանագրությունների, հայ հին երգերի և նոտաների, հայ հին երաժշտության, հայ հին ավանդությունների, հայ հին սովորությունների, հայ հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ ուրիշ ազգերի գրականության, ուրիշ ազգերի հին ձեռագրերի, ուրիշ ազգերի հին գրքերի, ուրիշ ազգերի հին նկարների, ուրիշ ազգերի հին ճարտարապետության, ուրիշ ազգերի հին դրամների, ուրիշ ազգերի հին արձանագրությունների, ուրիշ ազգերի հին երգերի և նոտաների, ուրիշ ազգերի հին երաժշտության, ուրիշ ազգերի հին ավանդությունների, ուրիշ ազգերի հին սովորությունների, ուրիշ ազգերի հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ հայ գրականության, հայ հին ձեռագրերի, հայ հին գրքերի, հայ հին նկարների, հայ հին ճարտարապետության, հայ հին դրամների, հայ հին արձանագրությունների, հայ հին երգերի և նոտաների, հայ հին երաժշտության, հայ հին ավանդությունների, հայ հին սովորությունների, հայ հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ ուրիշ ազգերի գրականության, ուրիշ ազգերի հին ձեռագրերի, ուրիշ ազգերի հին գրքերի, ուրիշ ազգերի հին նկարների, ուրիշ ազգերի հին ճարտարապետության, ուրիշ ազգերի հին դրամների, ուրիշ ազգերի հին արձանագրությունների, ուրիշ ազգերի հին երգերի և նոտաների, ուրիշ ազգերի հին երաժշտության, ուրիշ ազգերի հին ավանդությունների, ուրիշ ազգերի հին սովորությունների, ուրիշ ազգերի հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։

—

ՀՈՒՄԱՆԻԶՄԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ԴԵՐԱ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԵՐ ՕՐԵՐՈՒՄ

—Ամսագիր հայ գրականության մասին, որի մասնակիցները հայ մտավորականներ են, ինչպես նաև ուրիշ ազգերի գրականության մասին հետաքրքրական հոդվածներ են տպագրում, ինչպես նաև ամեն տեսակ գիտական հարցերի մասին, որոնք ներկայ ժամանակում մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում մարդկանց մեջ, ահա այդպիսի ամսագրի անհրաժեշտությունը զգացել են Վենետիկի Մխիթարյան միաբանները և սկսել են հրատարակել «Բազմավեպ» անունով ամսագիրը, որի մասին մենք ուրախությամբ ենք խոսում, որովհետև այդ ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք շատ հետաքրքրական հոդվածներ, որոնք կարդալ ամեն մի հայ մարդու համար մեծ հաճույք է պատճառում։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք հոդվածներ հայ գրականության պատմության, հայ հին ձեռագրերի, հայ հին գրքերի, հայ հին նկարների, հայ հին ճարտարապետության, հայ հին դրամների, հայ հին արձանագրությունների, հայ հին երգերի և նոտաների, հայ հին երաժշտության, հայ հին ավանդությունների, հայ հին սովորությունների, հայ հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ ուրիշ ազգերի գրականության, ուրիշ ազգերի հին ձեռագրերի, ուրիշ ազգերի հին գրքերի, ուրիշ ազգերի հին նկարների, ուրիշ ազգերի հին ճարտարապետության, ուրիշ ազգերի հին դրամների, ուրիշ ազգերի հին արձանագրությունների, ուրիշ ազգերի հին երգերի և նոտաների, ուրիշ ազգերի հին երաժշտության, ուրիշ ազգերի հին ավանդությունների, ուրիշ ազգերի հին սովորությունների, ուրիշ ազգերի հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ հայ գրականության, հայ հին ձեռագրերի, հայ հին գրքերի, հայ հին նկարների, հայ հին ճարտարապետության, հայ հին դրամների, հայ հին արձանագրությունների, հայ հին երգերի և նոտաների, հայ հին երաժշտության, հայ հին ավանդությունների, հայ հին սովորությունների, հայ հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։ Ամսագրի մեջ մենք գտնում ենք նաև հոդվածներ ուրիշ ազգերի գրականության, ուրիշ ազգերի հին ձեռագրերի, ուրիշ ազգերի հին գրքերի, ուրիշ ազգերի հին նկարների, ուրիշ ազգերի հին ճարտարապետության, ուրիշ ազգերի հին դրամների, ուրիշ ազգերի հին արձանագրությունների, ուրիշ ազգերի հին երգերի և նոտաների, ուրիշ ազգերի հին երաժշտության, ուրիշ ազգերի հին ավանդությունների, ուրիշ ազգերի հին սովորությունների, ուրիշ ազգերի հին տոների և այլ շատ հետաքրքրական բաների մասին։

—

Ս. Պետերբուրգ, 1 (13) մայիսի։ Ներկայ տարվա ապրիլ ամսվա 10-ին Ս. Պետերբուրգի Ձմեռնային պալատում տեղի ունեցավ մի մեծ հանդես, որին ներկա էին գտնվում Նորին Կայսերական Մեծություն Ալեքսանդր Գ-ը, Նորին Կայսերական Մեծություն Մարիա Ֆեոդորովնա կայսրուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ալեքսանդրա Իոսիֆովնա կայսրուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Վլադիմիր Ալեքսանդրովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Ալեքսեյ Ալեքսանդրովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Սերգեյ Ալեքսանդրովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Պավել Ալեքսանդրովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Կոնստանտին Կոնստանտինովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Դմիտրի Կոնստանտինովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Նիկոլայ Կոնստանտինովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Գեորգի Կոնստանտինովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Միխայիլ Կոնստանտինովիչ մեծ իշխանը, Նորին Կայսերական Մեծություն Ալեքսանդրա Գեորգիևնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Օլգա Կոնստանտինովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Վերա Կոնստանտինովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Կսենիա Ալեքսանդրովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելիզավետա Մավրիկիևնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելենա Վլադիմիրովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելիզավետա Ֆեոդորովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելենա Գեորգիևնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելենա Պետրովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելենա Սերգեևնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելենա Վլադիմիրովնա մեծ իշխանուհին, Նորին Կայսերական Մեծություն Ելեն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

Տարեկան 8 թուման։

Ամսական 3 թուման։

Ուղղուած այդ պետերին եւ գրական եւ ընդհանուր բոլոր յօդուածները պէտք է ուղղել Ժամանակի խմբագրութեան անունով։ Ձրի օրինակներ չեն ուղարկուիր։ Ձեռագրերը չեն վերադարձուիր։ Անանուն նամակները չեն ընդունուիր։ Հրատարակութեան գինը վճարել կանխիկ։ Ծանուցումները տպագրուելու համար պէտք է ուղարկել խմբագրութեան։ Ծանուցումների գինը տպագրուելու համար պէտք է ուղարկել խմբագրութեան։ Ծանուցումների գինը տպագրուելու համար պէտք է ուղարկել խմբագրութեան։

Ուրբաթ, 25 մարտի (6 ապրիլի)։ — Ցարեվիչ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

Տարեկան 8 թուման։

Ամսական 3 թուման։

Ուղղուած այդ պետերին եւ գրական եւ ընդհանուր բոլոր յօդուածները պէտք է ուղարկել խմբագրութեան անունով։ Ձրի օրինակներ չեն ուղարկուիր։ Ձեռագրերը չեն վերադարձուիր։ Անանուն նամակները չեն ընդունուիր։ Հրատարակութեան գինը վճարել կանխիկ։ Ծանուցումները տպագրուելու համար պէտք է ուղարկել խմբագրութեան։ Ծանուցումների գինը տպագրուելու համար պէտք է ուղարկել խմբագրութեան։ Ծանուցումների գինը տպագրուելու համար պէտք է ուղարկել խմբագրութեան։

ՈՒՐԲԱԹ, 25 մարտի—Ցարեվիչ

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի Ռոմանովը, որ Ռուսիոյ գահակալ կայսեր Ալեքսանդր Գ-ի կրտսեր որդին է, ուղեւորուեցաւ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստները տեսնելու համար։ Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։ Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

ՈՒՐԲԱԹ, 25 մարտի—Ցարեվիչ

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի Ռոմանովը, որ Ռուսիոյ գահակալ կայսեր Ալեքսանդր Գ-ի կրտսեր որդին է, ուղեւորուեցաւ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստները տեսնելու համար։ Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

ՈՒՐԲԱԹ, 25 մարտի—Ցարեվիչ

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի Ռոմանովը, որ Ռուսիոյ գահակալ կայսեր Ալեքսանդր Գ-ի կրտսեր որդին է, ուղեւորուեցաւ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստները տեսնելու համար։ Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

ՈՒՐԲԱԹ, 25 մարտի—Ցարեվիչ

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի Ռոմանովը, որ Ռուսիոյ գահակալ կայսեր Ալեքսանդր Գ-ի կրտսեր որդին է, ուղեւորուեցաւ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստները տեսնելու համար։ Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

ՈՒՐԲԱԹ, 25 մարտի—Ցարեվիչ

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի Ռոմանովը, որ Ռուսիոյ գահակալ կայսեր Ալեքսանդր Գ-ի կրտսեր որդին է, ուղեւորուեցաւ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստները տեսնելու համար։ Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

Ցարեվիչ Գէորգ Ալեքսանդրի ուղեւորութեան նպատակն է՝ ծանօթանալ Ռուսիոյ հարաւային նաւահանգիստներուն հետ, որոնք ունին մեծ նշանակութիւն Ռուսիոյ առեւտրական շահերուն համար։

քին ես չեմ խառնուել. ծախսարերը և պանձապահը եղել է ուսուցիչ հանգուցեալ Յակովը Ղալուստեանցը. Ներկայացուիչների համար ամեն հարկաւոր բաները խանութներից առնում էին Տիգրան Սեֆերեանցը և հանգուցեալ Ղալուստեանցը. Եթէ հոգաբարձութիւնը մինչև այժմ չէ ստացել նոյն գումարը, թող աւելմն դիմէ ուսուցիչ Տիգրան Սեֆերեանցին և նրանից բացատրութիւն պահանջէ, քանի որ անցեալ տարի պատուական լրագրիդ վերջին համարներում քրոնիկոնի բաժնում էլ երևեցաւ Արմաւիրից մի պրօթիւն, թէ ուսուցիչները և վարժուհիները ներկայացում տուին դպրոցի մատենադարանի օգտին։

Երկրորդ ներկայացումը տեղի ունեցաւ նոյեմբերի 23-ին, անցեալ տարի. նոյն ներկայացման գիշերը Թատրոնում նոյն իսկ հոգաբարձու պ. Առաքել Դաւթեանցն էր տոմսակները վաճառողը. ումից նա ստացաւ տոմսակները, և ծախած տոմսակների փողերն ամ չանձնեց. Այդտեղից գործը կը պարզուի. Այս ներկայացումից մինչև հանգուցեալ Յակովը Ղալուստեանցի գնալն անցաւ ամիս ու կէս. մինչ այդքան ժամանակամիջոցում հոգաբարձուները չկարողացան ուսուցիչներից պահանջել այդ փողերը, քանի որ հոգաբարձու պ. Առաքել Դաւթեանցին յայտնի պէտք է լինէր, թէ ամ մօտ են փողերը։

Իսկ թէ հոգաբարձութիւնը բազմից դիմել է ներկայացումներին մասնակցողներին, որ գոյացած արդիւնքն իրեն հայտնեն, այդ մասին պէտք է ասեմ, որ մինչև այսօր էլ հոգաբարձուներից ոչ մէկն ինձ չէ դիմել և ոչինչ չէ հարցրել։

Սիմէօն Կարժենեանց։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

ՖՐԱՆՍԻԱ.—Բուլանժէին, Լոշֆորի և գրաֆ Դիլիօնի բնակարաններում խուզարկութիւններ են արել։ Վճռուած է դատ սկսել նաև Դիլիօնի և Լոշֆորի դէմ։

Բուլանժէն մեղադրում է նրա համար, որ դեռ 1888 թ. յուլիսին մտադիր էր պետական յեղափոխութիւն կատարել։ Ոչնչական Մօրֆիի մտից գտել են այն անձերի անուանացուցակը, որոնք առանձին նշանաւոր դեր պիտի խաղային այդ յեղափոխութեան մէջ։ Այդ մտադրութիւնն այն ժամանակ չիրագործուեց միմիայն այն պատճառով, որ Բուլանժէի մենամարտը Ֆլօկէի հետ աննպատակ կերպով վերջացաւ Բուլանժէի համար։ Վճռուել է յեղափոխութիւնը յետաձգել 1890 թ. փետրուարին։ Մտադրեալ ապրուստիծը կայանում էր նրանում, որ պէտք է յանկարծ ներս խուժէին Եղիսեան պալատը, պիտի կըտրէին բոլոր հեռագրական և հեռաձայնի գծերը, որոնք Եղիսեան պալատի հետ էին միացած։ Բուլանժականները զօրքի մէջ էլ զրդռումներ էին անում ոչինչ միջոց չէին խնայում իրենց համար կուսակիցներ ձեռք բերելու նպատակով։ Միևնոյն կերպով աշխատում էին կաշառել նաև պաշտօնեաներին։ Գեներալ Բուլանժէի Բրիւսէլ փախչելուց փոքր ինչ առաջ, Բուլանժէի նախագահութեամբ կայացաւ հայրենասէրների միութեան նիստը։ Այդ նիստում, որ մինչև առաւօտեան ժամը չորսը տևեց, քննուում էր այն խնդիրը, թէ ինչ պէտք էր անել, նիստ կարգադրիչ յանձնաժողովի բոլոր անդամներն էլ ձերբակալուին։ Թրաք Դիլիօնին յանձնարարուած էր յանկնայն դէպս գեներալ Բուլանժէի համար Բրիւսէլում բնակարան վարձել։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՈՒՆԴԱՐԻԱ.—Մինչև այժմ հանգուցեալ պրինց Ռուդոլֆի տեղ դեռ Աւստրիա-Ունգարիայի ժառանգ նչանակուած չէ։ Այդ հանգամանքը բացատրում են նրանով, որ պրինց Ռուդոլֆի ամուսինը, էրցհերցոգուհի Ստեֆանին յղի է։ Էրց. Ստեֆանին ներկայումս ապրում է Միրամարէի ամրոցում, Ադրիատիկական ծովի ափին։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զիւնէ գեներալը.—Դանիայում սոլորութիւն կայ, որ իւրաքանչիւր ձըմեռան վերջին ձիւնից պատրաստում են ժամանակակից նշանաւոր անձերի արձանները, որոնց դիտելու համար նչանակւում է առանձին վաճառ՝ յոգուտ մի որ և իցէ բարեգործական նպատակի։ Այս տարի Կոպենհագէնում նոյնպիսի ձիւնէ արձան չշնեցին, որով Բուլանժէն ծաղրական ձևով էր ներկայացրած։ Այդ արձանը դիտելու համար այցկատուների թիւը չատ էր։ Վերայ հասաւ գարունը. արևը տաքացրեց և խեղճ գեներալը սկսաւ կամաց կամաց հալչել, և այժմ «ձիւնէ գեներալից» միայն թրջուած մնացորդներ են մնացել՝ «իսկ և իսկ իրականութեան նման», ասում է դանիական մի լրագիր։

*** Ենայի համալսարանը մայիսի 26-ին պիտի ոծնէ այն օրուայ հարիւրամեակը, երբ Շիլլերը այդ համալսարանում սկսաւ իր ընդհանուր պատմութեան կուրսերը։ Այդ օրը բանասիրական արձանի բացումը կը լինի։

*** Անգլիական պատգամաւորների ժողովն ընդունեց մի բիլլ, որով կիրակի օրերը արգելւում է ոդևից խմիչքների վաճառումը։

*** Հետագային արդէն հաղորդեց, որ բելգիական երկու նաւերի ընդհարման միջոցին վաճառից ազատուել է Ժերօմ Նապօլէօնը, որ գտնուում էր «Contesse de Flandre» նաւի մէջ, որի մէջ եղողները համարեա բոլորն էլ ոչնչացան։ Նա թեթևակի վէրք է ստացել ճակատի վրայ։ Մի քանի վայրկեան նա մինչև մէջքը չրի մէջ էր։ Կարողացել են հանել նաև պրինց Նապօլէօնի պայուսակը, որի մէջ թանկագին թղթեր են եղել։

*** Մի նէգր վիրաւորուած էր։ հարկաւոր էր նրա կորուած մասի վրայ նոր մորթ քաշել։ Կենդանի մորթը քաշեցին նէգրի սև մարմնի վրայ և նկատեցին, որ մի քանի ժամանակից յետոյ սպիտակ մասը սեացաւ։ Անցկալները հակառակ փորձ արին. սեի մասնիից պատուաստեցին սպիտակի վրայ և մի քանի ժամանակից սև մասը սպիտակացաւ։

*** Պրէսբուրգում և չէջկակաքում մօտերքս խիստ երկրաշարժ եղաւ։

*** Աւստրիայում սարսափելի սով է, ամբողջ ընտանիքներ անցորդներին աղաչում-պաղատում են, որ մի կտոր հաց տան իրենց, որովհետև մեռնում են սովից։

*** Գալիցիայում հեղեղ է։ Շատ գիւղեր թաղուած են ջրի տակ։

*** Ազօրեան բոլոր Ազրիպելագոսի վրայ յաճախ երկրաշարժներ են պատահում։ Ժողովուրդը սարսափի մէջ է։

*** Վաշինգտոն քաղաքում հնարել են մի լուսանկարչական գործիք, որը էլէքտրական թելերով միացած է զանազան տեղերի հետ։ Դիլերով սենեակ մտնող աւազակը հենց որ կպաւ, թէ չէ այդ թելերին, էլէքտրական լապտերը վառւում է մի անհարթում և աւազակի պատկերը նկարւում գործիքի մէջ։

*** Մի երիտասարդ անգլիացի՝ Զէնկինս անունով, իր նորատի կնոջը խեղդելուն համար մահուան դատապարտուեց։ Մահուան պատիժը իրագործուեց մօտերքս Վանդսօրեան բանտում։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

(«Հե-ռոյէն գոլճակօլ-նիկ-նէյ»)

—

ՉԱՐՉՈՅ, 31 մարտ.—Աւազանիտանից հաղորդում են, որ Աբդուրահման խանը աւազանական Թուրքեստանի և Զարվիլադուաի ժողովրդին թոյլ է տուել վերսկսել իրեն առևտրական յարաբերութիւնները Բուխարայի հետ։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝

ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ։

«Նոր-Դար»-ի Օրացոյց.

1889 թ. ԿԴ.	Ապրիլ 30 օր.	ՏՕՉԱ Հայկ. թ.

1 Նր. աճ. խա օր Մ. պտ.—Ղազարի յարութեան յիշատակը.—Մծ. Նկ. Բ. Մեծ Իչ. Ալեքսանդր Միխայլովիչ.—Արեգի 23. Լ.ա. 13. Ն. Տ. ապր. 13.—Միջին չափով ցերեկը 13 ժ. գիշերը 11 ժ. է։—Աբ. ծա. գում է 5 ժ. 24 վ., մուտքը—6 ժ-37 վ.—Հայ աշակերտներին արձակուրդ մինչև ապրիլի 17-ը։

2 Կիր. սկ. խր օր Մ. պտ.—Ծաղկազարդ. Երեկոյեան Պատնդայք.—Արեգի 24. Լ.ա. 14. Ն. Տ. ապր. 14.

3 Աւագ Բչ. բձ. խզ օր Մ. պտ.—Սբ. Գրիգոր 25. Լ.ա. 15. Ն. Տ. ապր. 15.—Ցիշատակ սպանչելեաներ։

4 Աւ. Գչ. բկ. խզ օր Մ. պտ.—Արեգի 26. Լ.ա. 16. Ն. Տ. ապր. 16.—Տան կուսանների յիշատակը.—Լ.ա. զուարճ., բարեխառն օրեր. ար. ծագում է 5 ժ. 20 վ., մուտքը—6. ժ. 4 վ.

5 Աւ. Գչ. գձ. խե օր Մ. պտ.—Քրիստոսի մատնութեան յիշատակ.—Արեգի 27. Լ.ա. 17. Ն. Տ. ապր. 17.

6 Աւ. Եչ. գկ. խզ օր Մ. պտ.—Ռոմանոս, Նախատօնակ.—Արեգի 28. Լ.ա. 18. Ն. Տ. ապր. 18.

7 Աւ. Ուբ. գձ. խէ օր Մ. պտ.—Քրիստոսի չարչարանքի և խաչելութեան յիշատակ։—Ս. Աստուածածնի Աւետումը.—Արեգի 29. Լ.ա. 19. Ն. Տ. ապր. 19.

8 Աւ. Շբ. գկ. Զբատարոյց Զատկի. Նախատօնակ. Նաւակատիք. — Արեգի 30. Լ.ա. 20. Ն. Տ. ապր. 20

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԻՍԿԱԿԱՆ Է ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԱՑՍ ՆԻՇՈՎ. ՄԻԱՑՆ

ՄԻ՛ ՀԱՉԻՐ

Մեղրա-Բուսախմէնտ-Մայրագ-Նիստրակտ և շաքարեղէններ. *)

Լ. Գ. ՊԻՏՇ և ԸՆԿ. ԲՐԻՍԼԱՒՈՒՄ.

*) Գործ է ածւում հաղի, խաւեխ, հիքկեման, կոխրզի և կածքացաւերի դէմ։

ԴՈՐԾԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՁԵՒԸ

Դոկ. Մ[illegible]այելսը (med. pract.) հրեխաների համար նչանակել է 3—4 անգամ օրական 1 թէյի գդալով հիւսոպահիպ։

Շաքարախտ, հաղի, հիքկեման և կոխրզի ժրաջանքեան առաջն առնում են։

Քիմիական վերլուծութիւնով և բժշկական վկայութիւնով հաստատուած է, որ յամենայն դէպս այս բաղադրութեան մէջ չեն մնում ածղոտեղաները աչքին վնասակար նիւթեր և Ռուսախ բերելը և վաճառելը թոյլատրուած է ԲԺշկական դեպարտամենտից։

Ռուսախ բերելը և վաճառելը թոյլատրուած է Բժշկական Դեպարտամենտից.

ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ ԲԱՅԼԶԱՄ ԴՕԿ. ԼԵՆԳԻԼԻ.

Արդուշարէթ ջղոյ կոնակ համար.

Գործ է ածւում երեսի և ձեռների մորթը սպիտակացնելու համար։

Շատ կեղծումների պատճառով, խնդրում եմ ուշ դարձնել այստեղ տպագրած զգուշացուցէ մարկի վրայ։

Պոպուպեչա չոր

Այս բայլզամը պատրաստելու միջոցին գլխաւոր ուշադրութիւնը դարձրած է այն բանի վրայ, որ նրա բաղադրութիւնների մէջ բացառապէս մտնեն այնպիսի նիւթեր, որոնք վատ ներգործութիւն չանեն մորթի վրայ, և ընդ նմին բարերար և թարմացուցիչ ներգործութիւն անեն երեսի և ձեռների մորթի վրայ։

Գինն է՝ մի սրուակը 1 ր. 65 կոպ. ԲԻՆԶՕՎԻ ՕՁԱՒ 35 կ. և 50 կոպ. մի կտորը. ՕՊՕ-ՊՕՄԱԴԸ (կօլղ-կրէմից առաւել) 1 րուբ.։

Ձանապարհածախսը՝ եւրոպական Ռուսիա—70 կոպ., ասիական—1 րուբ.։

Գլխաւոր պահեստն ամբողջ Ռուսիայի համար Վ. Սուրբխի մօտ, Պետերբուրգում՝ Կօլօկօլնայա 18—19։

Գտնւում են Ռուսիայի բոլոր անուշարոյր նիւթերի և դեղատնային մագազիններում և դեղատներում։

Թիֆլիսում վաճառւում է դեղատնային ապրանքների վաճառման Կովկասեան Ընկերութեան, Վ. Գրիվնակի, Գ. Ա. Պօպովի, Մ. Մարտիրոսովի և Ա. Պօպովի մօտ։

(M.) 31—10

ՌԺԻՀՂ ՄԻԱՑՈՒ ԸՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԱԼԻԱՆԻՑ ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Նկարագիրը

ՈՒԽՏԱՒՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

Քաղաքից-փոխարկութիւններով

Գինն է 50 կոպէկ

Դիմել «Նոր-Դար»-ի խմբագրութեան։ (Ա.) Ռ—68

ԿԻՐԱԿԻ, ԱՊՐԻԼԻ 2-ԻՆ,

Քաղաքային տան դահլիճում, երեկոյեան, լինելու է «ՀՅՑԵՐԻՆ ԳՐՔԵՐԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԹԻՖԼԻՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ» ընդհանուր ժողովը, ուր պիտի քննուի Ընկերութեան ընդհանուր հաշիւը, պիտի ընտրուին վարչութեան և խմբագրական ժողովի անդամներ, վարչութեան նախահաշիւը պիտի հրատարակուի, պատուոյ անդամներ պիտի ընտրուին։ Անախորժութիւնների չհանդիպելու համար հարկաւոր է վաղօրօք ընկերութեան անդամ գրուել։

3—3

„ՍԱԲԱԴՕԽՐԻ“

ՀԻՒՐԱՆՈՑԸ ԳՏՆՒՈՒՄ Է

Թիֆլիսի կեդրոնում, Գօլօվինսկի պրօսպեկտի վրայ, Տիֆլիսկիյ կրուժօկի դիմաց, իշխան Զաբակուրիան-Օրբելիանի տանը, որտեղ առաջ գտնուում էր «ՌՈՒՍԻՍ» հիւրանոցը։

Սոյն փետրվարի 20-ից բացւում են այս հիւրանոցում 2քեղ կերպով կահաւորուած սենեակներ՝ օրական մէկ րուբլուց մինչև 7 րուբ., իսկ ամսով 25-ից մինչև 100 րուբլի։ Հիւրանոցում ամեն օր պատրաստւում են թէ եւրոպական և թէ ասիական կերակուրներ շատ չափաւոր գնով։

Բաժինը 15 կոպ. մինչև 40 կոպ.

ՅԱՏՈՒԿ.—Մէկ րուսկայ օղի, 1/2 շիշ գինի կամ մէկ շիշ գարեջուր և մի գաւաթ սուրճ, երկու տեսակ կերակուր—70 կոպ., երեք տեսակ—90 կոպ., իսկ չորս տեսակ 1 րուբ. 15 կոպ.։

Երկու տեսակ կերակուր, մէկ րուսկայ օղի կամ մի գաւաթ սուրճ—50 կ.։

Ամսով—երկու տեսակ կերակուրից բաղկացած ճաշը արժէ 12 րուբ., երեքիցը—18 րուբլի։

Հիւրանոցը ձեռք է բերում ամեն տեսակ թէ եւրոպական և թէ տեղական խմիչքներ։

Ընդունում են և պատուէրներ։ 10—6

ՀՈԳԵՒՈՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ համաձայն, սրանով հրաւիրում եմ Կուկիայի Ս. Աստուածածին Թանգոյեան եկեղեցու մեծապատիւ ծխական ժողովուրդներին շնորհ բերել նոյն եկեղեցու օրիորդական դպրոցի դահլիճը ԿԻՐԱԿԻ (ԾԱՂԿԱԶԱՐԻ ՕՐԸ), ԱՊՐԻԼԻ 2-ին, ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ՅԱՄԸ 12 1/2-ին, կատարելու ԹԱՆԳՈՑԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԵՐԻՑՓՈԽԱՆԻ և ՕՐԻՈՐԴԱՑ ԴՊՐՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԻ ԸՆԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ս. պատարագից յետոյ։

Վերատեսուչ բարեկարգութեան եկեղեցեաց Հայոց Հաւլաբարի՝

Ս. Հոտ քահանայ Թէմուրազեանց։

2—2

Дозволено цензурою. г. Тифлисъ, 31-го Марта 1889 Տպարան Կաւկազ լրագրի գրասենեակի Типографія конторы газеты Кавказъ, Гол. пр., д. Читахова.